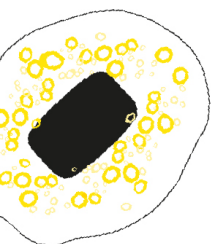
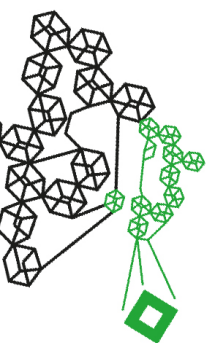
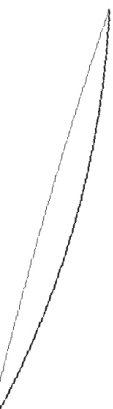

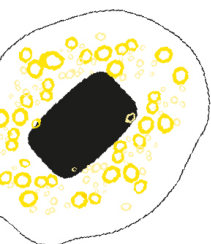
UNIVERSITY OF TWENTE.

COMMISSIE WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

Jaarrapport 2022

COLOFON

COMMISSIE WETENSCHAPPELJKE INTEGRITEIT

Betrokken dienst: Strategie & Beleid

CLASSIFICATIE: OPENBAAR

DATUM

Februari 2023

E-MAIL

jessica.greven@utwente.nl

POSTADRES

Postbus 217
7500 AE Enschede

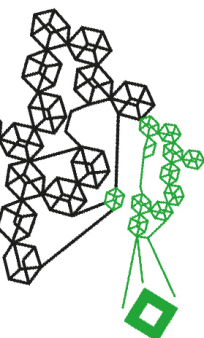
WEBSITE

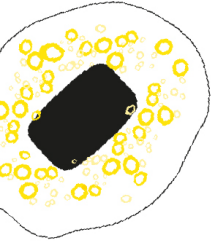
www.utwente.nl/en/service-portal/organisation-regulations-and-codes-of-conduct/integrity/scientific-integrity

COPYRIGHT

© Universiteit Twente, Nederland.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Universiteit Twente.

Ten geleide

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) adviseert het College van Bestuur (CvB) ten aanzien van klachten over vermoedens van schending van de wetenschappelijke integriteit door (voormalige) werknemers van de Universiteit Twente. Jaarlijks stelt de commissie een rapport op van haar werkzaamheden. Dit rapport is openbaar en wordt gepubliceerd op de [CWI-website](#).

1. Jaarlijkse rapportage

Volgens de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit van de UT legt de CWI over haar werkzaamheden achteraf verantwoording af aan het CvB in een jaarlijkse rapportage ten behoeve van het jaarrapport van de universiteit. Voor het UT-jaarverslag is input gegeven op 12 januari 2023. De CWI, de betrokken portefeuillehouder van het CvB en de vertrouwenspersonen komen minstens één keer per jaar bijeen om de CWI-casuïstiek, de jaarrapporten van de vertrouwenspersonen en mogelijke verbeterpunten te bespreken. Die bijeenkomst heeft op 3 februari 2023 plaatsgevonden. Dit rapport bevat de onderwerpen die zijn besproken tijdens die bijeenkomst.

2. Samenstelling CWI

Op 1 januari 2022 was de samenstelling van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit als volgt:

- Prof.mr.dr. M.A. (Michiel) Heldeweg, LLM, voorzitter
- Em.prof.dr.ir. P. (Piet) Bergveld, lid
- Prof.dr.ir. G.J. (Geert) Heijnen, lid
- Prof.dr.ir. L. (Leon) Lefferts, lid
- Em.prof.dr. J.M. (Jules) Pieters, lid
- J. Greven LLB, secretaris

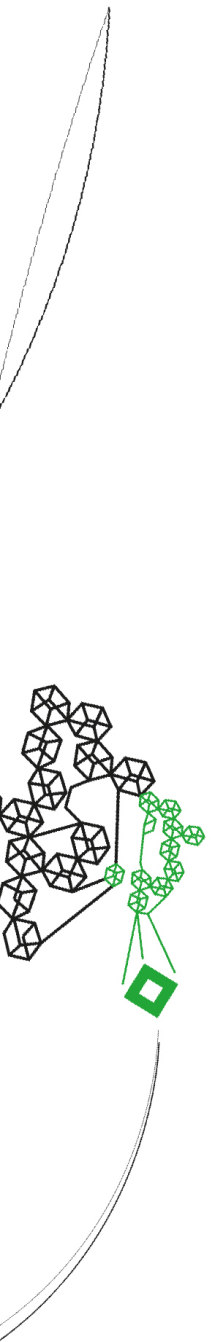
Per 1 juli 2022 zijn de volgende collega's toegetreden tot de commissie:

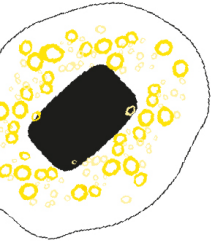
- prof.dr. A. (Armagan) Kocer, lid
- prof.dr.ir. E. (Edwin) Zondervan, lid

De vertrouwenspersoon voor de klager is Em.prof.dr.ir. O.A.M. (Olaf) Fisscher. De vertrouwenspersoon voor de beklagde is Prof.dr.ir. A. (Alfred) Stein. De vertrouwenspersonen stellen een geanonimiseerd jaarrapport over hun activiteiten op. Deze wordt gedeeld met het College van Bestuur en de leden van de commissie, om te bespreken en lering uit te trekken.

3. Werkwijze CWI

Alleen in geval van een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit kan een klacht worden ingediend bij de CWI. Een klacht wordt ingediend bij de secretaris van de CWI. Wanneer een klacht wordt ingediend bij de CWI, vindt afstemming plaats tussen de secretaris en de indiener, om te beoordelen of een klachtenprocedure geschikt is. Daarbij wordt de indiener onder andere verwezen naar de vertrouwenspersoon voor de klager en gewezen op de regels die gelden conform de UT-klachtenregeling. Als de klachtenprocedure wordt ingezet, wordt een ad hoc commissie gevormd uit ten minste drie leden, waaronder de voorzitter van de CWI, conform artikel 5 van de UT-Klachtenregeling. De commissie wordt samengesteld uit CWI leden die hun rol in de afhandeling van de klacht onpartijdig en onafhankelijk kunnen vervullen. Deze ad hoc commissie beoordeelt allereerst of de klacht ontvankelijk is. Is de klacht niet-ontvankelijk, dan kan de commissie de klacht niet inhoudelijk behandelen en zal de commissie het College van Bestuur daarvan op de hoogte brengen. Is de klacht ontvankelijk, dan zal de commissie de klacht inhoudelijk beoordelen. Als onderdeel van de inhoudelijke beoordeling worden partijen, indien niet evident onnodig, gehoord tijdens een hoorzitting en gaat de commissie na welke nadere informatie noodzakelijk is om een goed oordeel over de klacht te kunnen geven. Uiteindelijk stelt de commissie een advies op, dat ter controle op eventuele feitelijke onjuistheden wordt voorgelegd aan de klager en de beklagde. Overtuigende correcties worden verwerkt in het definitieve

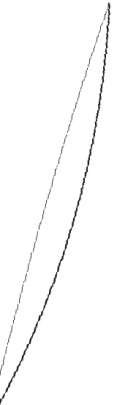

advies, waarna het definitieve CWI-advies wordt voorgelegd aan het College van Bestuur. Indien nodig en/of wenselijk licht de voorzitter of secretaris het advies nader toe aan de rector. Het College van Bestuur neemt uiteindelijk een beslissing over de ingediende klacht.

De secretaris van de CWI verzorgt de correspondentie met de betrokken partijen en het College van Bestuur. De secretaris verzorgt ook de correspondentie van het CvB met het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). Alle correspondentie is vertrouwelijk en wordt ook als zodanig behandeld en gearhiveerd.

4. Klachten

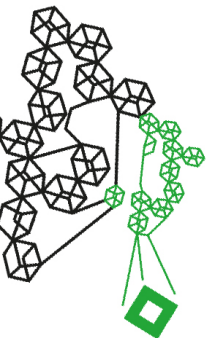
Klachten zijn gerelateerd aan onderwerpen als intellectueel eigendom, financiering, contracten, uitgevers, niet-wetenschappelijke belangen, nevenfuncties en het in geding zijn van de reputatie van de wetenschap. Regelmatig betreffen klachten complexe vraagstukken met een lange voorgeschiedenis, soms gepaard met spanningen betreffende ethische opvattingen of in relatie tot een arbeidsconflict, waardoor het onderling vertrouwen tussen partijen kan zijn geschaad.

In 2022 heeft de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) in de drie openstaande klachten uit 2021 adviezen uitgebracht. In twee daarvan is op verzoek van een der partijen aanvullend advies door het LOWI uitgebracht. In de ene klacht wees het LOWI-advies om de klacht geheel ongegrond te verklaren (advies [2022-14](#)) af van het CWI advies om de klacht deels gegrond te verklaren. In de andere klacht adviseerde zowel het CWI als het LOWI (advies [2022-16](#)) het CvB om de klacht ongegrond te verklaren. De drie klachten zijn door het CvB definitief ongegrond verklaard. In 2022 is één nieuwe klacht ontvangen die de CWI vanwege niet-ontvankelijkheid niet in behandeling heeft kunnen nemen. Alle klachten die inhoudelijk in behandeling zijn genomen zijn volledig en geanonimiseerd gepubliceerd op [de website van UNL](#). Op de [UT-pagina](#) van de CWI staan samenvattingen van de klachten.

5. Aandachtspunten en verbeterpunten

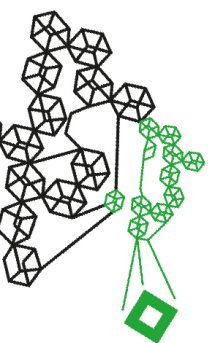
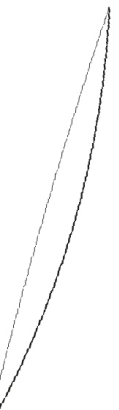
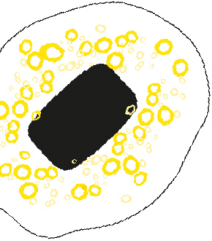
Deze paragraaf bevat een overzicht van de aandachtspunten, verbeterpunten en leerpunten naar aanleiding van casuïstiek of doorlopen processen.

a. Samenstelling

-
- In het samenstellen van de ad-hoc commissie wordt voortaan de gehele samenstelling van de ad-hoc commissie gemeld bij de klagende partij, de beklagde partij en bij het CvB met de mededeling dat zij daartegen bezwaren kunnen maken. De CWI verwerkt dit leerpunt in haar werkproces. Tot voor kort werden partijen namelijk slechts in die gelegenheid gesteld indien de CWI dat wenselijk of noodzakelijk achtte met betrekking tot een specifiek lid.
 - Conform de klachtenregeling art. 5 komen leden van de commissie die op enigerlei wijze zijn betrokken bij de personen of feiten waarop de klacht betrekking heeft, niet in aanmerking voor de behandeling van de betreffende klacht. Dit geldt ook voor de voorzitter. Het criterium dat een lid per definitie niet van dezelfde faculteit mag zijn als waarin beklagde en/of klager werkzaam is of was, is niet absoluut. Cruciaal is wel dat het lid feitelijk onafhankelijk en onpartijdig is. De CWI neemt dit in haar afweging mee.

b. Voorzitter CWI

- In het CWI-proces wordt elke ontvangen klacht voortaan anoniem en, als eerder, vertrouwelijk door de secretaris met de voorzitter doorgenomen om te kunnen beoordelen wat de samenstelling van de commissie kan zijn en of de voorzitter CWI daarvan onderdeel kan uitmaken.
- Het advies van de Universiteitsraad om een tweede, externe of vicevoorzitter aan te stellen zal nader worden besproken.

c. **LOWI**

- Het LOWI is een onafhankelijk adviesorgaan, geen hoger beroepsinstantie. Als het College van Bestuur adviezen van twee deskundige commissies heeft ontvangen (d.w.z. CWI en LOWI), dan is de inhoud van de overwegingen van beide adviezen van belang voor het eindbesluit van het College van Bestuur. Het is zeker niet zo dat het voor beklagde gunstigste advies altijd wordt gevolgd; dan zou immers een voor beklagde zeer gunstig CWI-advies voor klager de gang naar het LOWI overbodig maken. Adviezen worden steeds inhoudelijk gewogen.

d. **Belangenconflicten, publiceren en media**

- De CWI stelde voor aan het College van Bestuur om een UT-intern vervolgdebat te starten m.b.t. het omgaan met (mogelijke/gepercipieerde) belangenconflicten. Het College van Bestuur neemt daarin als uitgangspunt dat *“academische vrijheid voorop staat, waarbij er situaties denkbaar zijn waarin duidelijkheid wordt geschapen over gepercipieerde belangenverstremgeling voordat wetenschappers deelnemen aan het publiek debat, met als gezamenlijk doel het borgen van de wetenschappelijke kwaliteit en reputatie”*. Een belangrijk vraagpunt is hoe dit zich verhoudt met de verantwoordelijkheden die academische vrijheid met zich brengt.
- Ten aanzien van de mogelijkheid om een klacht in behandeling te nemen die eerder in de publiciteit ter sprake is gebracht, kan worden geconcludeerd dat de regel van de vertrouwelijkheid uit de klachtenregeling pas geldt een CWI-procedure is gestart. Als een partij zich gedurende de procedure van de behandeling van de klacht in de media uit, dan kan dit de behandeling zodanig belasten dat de CWI moet besluiten dat de behandeling niet kan worden voortgezet. Omdat de wederpartij nog steeds belang kan hebben bij voortzetting, moet een dergelijk vergaand besluit niet te snel worden genomen. De CWI neemt dit in haar afweging mee.

e. **Intercollegiale oplossing**

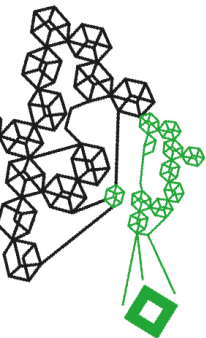
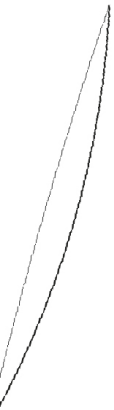
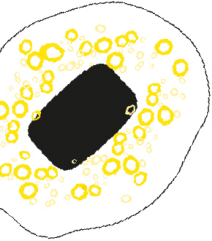
- Meerdere klachten hebben bij het CvB en de CWI tot inzichten geleid betreffende het stimuleren van informeel overleg alvorens een CWI-klachtenprocedure wordt gestart. De UT zal, voordat een CWI-klachtprocedure aanvangt, afhandeling van casussen in intercollegiale setting bemoedigen, zoals ook aanvullend door het LOWI en de vertrouwenspersonen is geadviseerd. De CWI heeft dit leerpunt in haar werkproces verwerkt. Uiteraard behoudt eenieder het recht om daadwerkelijk een klacht in te dienen.

f. **Vertrouwen en leerproces**

- De UT vertrouwt op wetenschappelijk integer gedrag van haar medewerkers. In de CWI-procedure uit dit zich in ‘het vermoeden van onschuld/wetenschappelijk integer gedrag, tenzij anders wordt bewezen’, overeenkomstig de Nederlandse gedragscode en de UT-klachtenprocedure.
- Daarbij zal ‘Lering trekken’ voor alle betrokkenen het primaire doel zijn: een ingediende klacht betekent niet per definitie een overtreding, schending komt in verschillende gradaties voor en niet elke schending rechtvaardigt het opleggen van sancties. Het blijft een leerproces, zoals ook de vertrouwenspersonen en de Universiteitsraad benadrukken. De CWI zal dit uitgangspunt verwerken en uitdragen in haar werkproces.

g. **Formaliteit CWI-procedure**

- Bij ontvangst van een klacht worden betrokken partijen ervan op de hoogte gebracht dat het indienen van een klacht bij de CWI afgehandeld wordt volgens de regels van de klachtenprocedure, met een bestuurlijke eindconclusie. Het dient te worden benadrukt aan partijen dat het indienen van een klacht bij de CWI leidt tot een formele

klachtenprocedure, waarbij de indiener optreedt als 'klager'. De CWI verwerkt dit in haar werkproces.

- Het CWI-procedure is een klachtenprocedure, waarbij de taak van de CWI bestaat uit het behandelen van ontvangen klachten en het daarover geven van advies aan het College van Bestuur, zoals de Nederlandse gedragscode en de UT-Klachtenregeling dat voorschrijft. Deze rol verhoudt zich niet goed met het door de CWI vervullen van andere rollen – m.n. met het oog op het vereiste van onpartijdigheid en onafhankelijkheid.
- Ondanks het formele karakter van het proces als klachtprocedure, dient een 'personal approach' te worden nagestreefd.

h. Promovendi

- Signalen met betrekking tot de meer kwetsbare positie van promovendi maken de CWI extra sensitief in geval van eventuele toekomstige klachten.

i. Transparantie en website

- Om transparantie naar de UT-community te bevorderen wordt, op advies van de Universiteitsraad, de [CWI-website](#) geüpdatet met betrekking tot onder andere casuïstiek en leerpunten.
- De UT-klachtenregeling wordt indien nodig op de in dit rapport genoemde punten gewijzigd.

6. Vervolg aandachtspunten uit CWI jaarrapport 2021

Deze paragraaf bevat een update van de aandachtspunten uit jaarrapport 2021.

a. Aandacht voor doorlooptijden

Dit blijft een aanhoudend aandachtspunt. Onderzocht zal worden of de doorlooptijden zoals vermeld in de UT-klachtenregeling uitvoerbaar zijn en of voldoende duidelijk is wat mogelijke redenen zijn voor uitloop (zoals: een hoorzitting, een extra onderzoek of een LOWI procedure).

b. Investeren in (na)zorg

In welke klachtenprocedure dan ook, kunnen betrokken partijen emotioneel geraakt worden. Als verbeterpunt worden de stappen voor nazorg in het proces van afhandeling van een CWI-klacht expliciet besproken in het CvB. Onderdeel daarvan is de stap dat de rector met de partijen in gesprek gaat. Deze vorm van nazorg wordt als positief ervaren en wordt gecontinueerd. Nazorg in de breedste zin van het woord (door CvB, vertrouwenspersonen of HR) blijft in ieder geval in het kader van wetenschappelijke integriteit een doorlopend aandachtspunt, en is onderwerp van gesprek in bijvoorbeeld UT-brede bijeenkomsten zoals die voor 'functionarissen hulpstructuur'.

c. Aanstellen extra vertrouwenspersonen

Vertrouwenspersonen zijn uitermate belangrijk en worden gewaardeerd in het CWI-proces. Het CvB en de CWI zullen zich inspannen om extra (interne en mogelijk externe) vertrouwenspersonen aan te stellen.

d. Personal approach

Dit blijft, in lijn met voornoemde aandachtspunten, een aanhoudend aandachtspunt.